

YLEINEN
TERVEYDEN- JA
SAIRAAHOITO

ALLMÄN HÄLSO-
OCH SJUKVÅRD

*PUBLIC HEALTH AND
MEDICAL CARE*

1965

Eripainos—Särtryck—*Reprint:*

Apteekit, apteekkitavara-tehtaat ja -kaupat
Apotek, apoteksvarufabriker och -affärer
Pharmacies

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO
FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
THE OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND

XI:68

7. APTEEKIT, APTEEKKITAVARATEHTAAT JA -KAUPAT

Apteekit. Vuodelta 1928 juontuva laki apteekkilaitoksesta määrää lääkintöhallituksen huolehtimaan siitä, että apteekkeja tulee olla maassa niin taajassa, että yleisö mikäli mahdollista eri paikkakunnilla vaikeudetta voi saada lääkkeitä.

Vuoden 1965 lopussa toimi maassamme 552 apteekkiä, edellisen vuoden vastaava luku oli 546. Ns. kanta-apteekit, joilla on vuonna 1688 säädetyin lain mukaiset oikeudet, olivat vuoden 1965 loppuun mennessä hävinneet lähes tyystin, niitä oli näet enää vain 2. Näiden erikoisoikeudet sitä paitsi päättyvätkin vuoden 1968 lopussa, jolloin siis kanta-apteekit-vanhassa muodossaan siirtyvät lopullisesti historiaan.

Viimeksi mainittuun lukuun 552 sisältyvät Helsingin yliopiston Helsingissä sijaitseva apteekki ja lisäksi sotilasapteekki, joka on tarkoitettu sotilassairaanhoidon osittain myös valtion sairaanhoidolaitoksia varten. Lisäksi toimi maassamme 2 sairaala-apteekkiä.

Valtioneuvoston vuoden 1965 aikana myöntämien apteekkioikeuksien määrä ja niiden myöntämisen syy selviää seuraavasta asetelmasta:

Uusi apteekki	4
Apteekinhaltijan kuolema	9
Apteekinhaltijan saama siirto	20
Apteekinhaltijan apteekista luopuminen	6
Apteekkioikeuksia myönnetty yhteensä	39

Apteekkeissa ja lääkevarastoissa oli apteekkareita vuoden 1965 lopussa 543, edellisen vuoden luku oli 523.

Taulussa 7.1 on esitetty tietoja apteekkeista keskussairaalanpiireittäin ja taulussa 7.2 lääneittäin. Apteekkien farmaseuttisesta henkilöstöstä on tietoja taulussa 7.3 ja 7.4 sekä kuviossa 7.3.

Lääkevarastot. Lääkintöhallituksen luvalla apteekkarin saa paikkakunnalla, jossa ei ole apteekkiä ja jossa sellainen ei olisi taloudellisesti kannattava pitää lääkevarastoa rajoitetun apteekkilikkeen harjoittamista varten. Yksityisten apteekkarien hoidossa oli vuonna 1965 yhteensä 77 lääkevarastoa. Helsingin yliopistolla on lääkintöhallituksen luvalla oikeus pitää lääkevarastoja paikkakunnilla, missä on vähintään 90 sairaansijan sairaaloita. Vuoden 1965 lopussa Helsingin yliopiston apteekilla oli 11 lääkevarastoa.

Lääkekaapit. Laki apteekkilaitoksesta salli apteekkarin lääkintöhallituksen luvalla ja määräämällä tavalla myydä väliaikaisesti tavallisempia, voimassa olevien määräysten mukaan käsikauppatavarana toimitettavia lääkkeitä ns. lääkekaapeista. Ne sijaitsevat seuduilla, joista on pitkä matka tai muuten huono yhteys apteekkiin. Lääkekaappeja oli vuoden 1965 päättyessä 561.

7. APOTEK, APOTEKSVARUFABRIKER OCH -AFFÄRER

Apoteken. Lagen om apoteksväsendet från år 1928 föreskriver medicinalstyrelsen att besörja om, att det finns apotek till sådant antal i landet, att allmänheten, så vitt möjligt, på olika orter utan svårighet kan erhålla läkemedel.

Vid slutet av år 1965 var 552 apotek i verksamhet i landet, antalet för föregående år var 546. De s.k. stamapoteken eller apotek, vilkas lagstadgade rättigheter är från år 1688, hade till slutet av år 1964 nästan noggrant försvunnit, endast 2 fanns kvar. Deras specialrättigheter upphör dessutom vid slutet av år 1968, då stamapoteken, i sin gamla form, övergår slutgiltigt till historien.

I det nyss nämnda antalet 552 ingår Helsingfors universitetsapotek i Helsingfors och militärapoteket, som är avsett för militärsjukvården och delvis även för statens sjukvårdsinrättningar. Dessutom var vid slutet av året 2 sjukhusapotek i verksamhet.

Antalet apoteksrättigheter, som statsrådet beviljat under år 1965 och orsaken därtill, framgår ur följande uppställning:

Nya apotek	4
Apoteksinnehavaren dött	9
Apoteksinnehavaren flyttat	20
Apoteksinnehavaren överlätit apotek	6
Apoteksrättigheter beviljade	39

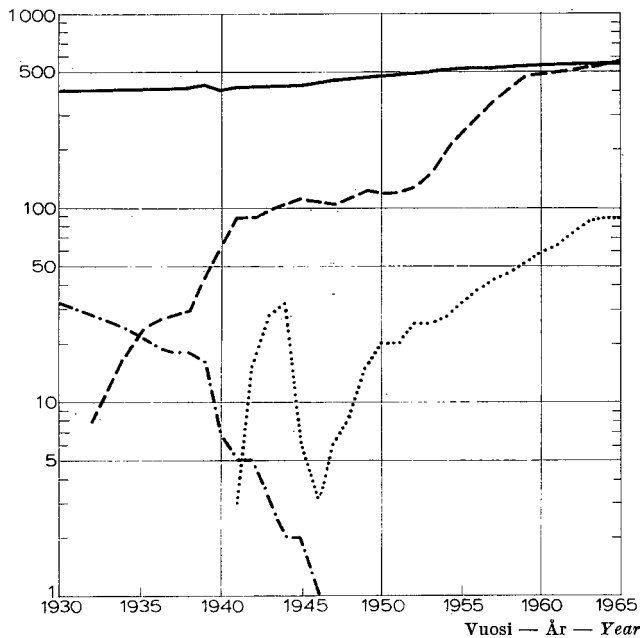
Vid slutet av år 1965 fanns det 543 apotekare och antalet för föregående år var 523.

I tabell 7.1 har framställts uppgifter över apoteken centralsjukhusdistriktsvis och i tabell 7.2 länsvis. I tabellerna 7.3 och 7.4 samt figur 7.3 finns uppgifter över apotekens farmaceutiska personal.

Läkemedelsförråden. På orter, som saknar apotek och där de inte skulle vara ekonomiskt lönsamma, får apotekare med medicinalstyrelsens tillstånd upprätthålla läkemedelsförråd för bedrivande av en begränsad apoteksrörelse. Privata apotekare förestod under år 1965 77 läkemedelsförråd. Helsingfors universitet har rätt att med medicinalstyrelsens tillstånd upprätthålla läkemedelsförråd på orter med sjukhus på minst 90 vårdplatser. Vid slutet av år 1965 hade Helsingfors universitetsapotek 11 läkemedelsförråd.

Medicinskåpen. Enligt lagen om apoteksväsendet får apotekaren med medicinalstyrelsens tillstånd och på föreskrivet sätt temporärt sälja de vanligaste, enligt gällande bestämmelser som handköpsvaror levererade läkemedel från s.k. medicinskåp. Dessa finns på orter, varifrån det är lång väg eller dåliga kommunikationer till apoteket. Antalet medicinskåp var vid slutet av år 1965 561.

Lukumäärä, log.asteikko
Antal, log.skala
Number, log.scale

Kuvio 7.1 Apteekit ja niiden alaiset lääkkeiden jakelupaikat vuosien 1930—65 lopussa

Fig. 7.1 Apoteken och apoteken underställda läkemedels-distributionsställen i slutet av åren 1930—65

Fig. 7.1 Pharmacies and drug distributors supervised by the pharmacies at the end of the years 1930—65

— Apteekit — Apotek — Pharmacies
- - - Haara-apteekit — Filialapotek — Branch pharmacies
..... Lääkevarastot — läkemedelsförråd — Subsidiary pharmacies
- · - · Lääkekaapit — Medicinskåp — Medicine supplies

Apteekkitavaratehtaat ja -kaupat. Vuoden 1935 apteekkitavaralain mukaan apteekkitavaroita saa tehdasmaisesti valmistaa myyntiä varten ainoastaan sisäasiainministeriön luvalla, paitsi milloin apteekkari valmistaa niitä apteekkiliikkeen yhteydessä. Sellaisia apteekkitavaratehtaita, jotka saivat valmistaa kaikkia apteekkitavaroita oli vuoden 1965 lopussa 12. Vain määrättyjä apteekkitavaroita koskeva lupa oli 15 tehtaalaa.

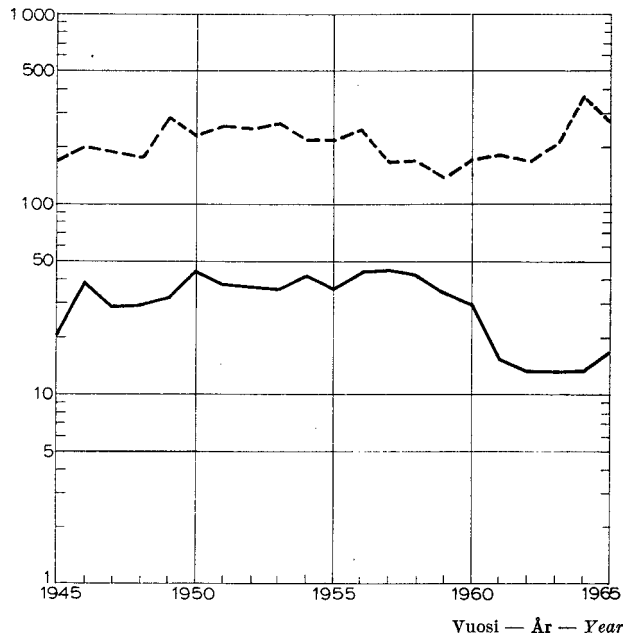
Paitsi apteekeissa saa apteekkitavarakauppaa määrätyn rajoituksen harjoittaa sisäasiainministeriön luvalla ja lääkintöhallituksen valvonnan alaisena tarkoitukseen sopivassa varastohuoneistossa, jossa ei ole avonaista myymälää. Sellaisia apteekkitavarakauppoja, jotka saivat tuoda maahan, pitää varastossa ja myydä apteekkitavaralain edellyttämille ostajille kaikkia apteekkitavaroita, oli vuoden 1965 päätyessä 37. Apteekkitavarakauppoja, jotka saivat tuoda maahan vain jonkin määrätyn lääketehaan erikoisvalmisteita oli äsken mainittuna ajankohtana 21.

Apteekkitavaratehtaat ja -kaupat ovat lääkintöhallituksen jatkuvassa valvonnassa. Apteekkitavara-asetuksen mukaan on lääkintöhallituksen tarvittaessa ja ainakin kerran vuodessa toimitettava niissä tarkastus.

Farmaseuttisten erikoisvalmisteiden myyntilupajärjestelmä.

Apteekkitavaralain muuttamisesta annetun lain (505/63) mukaan farmaseuttisia erikoisvalmisteita ei saa

Lukumäärä, log.asteikko
Antal, log.skala
Number, log.scale

Kuvio 7.2 Farmaseutti- ja proviisoritutkinnon suorittaneet vuosina 1945—65

Fig. 7.2 Personer som avlagt farmaceut- och provisorexamen åren 1945—65

Fig. 7.2 Persons with university degrees in pharmaceuticals in 1945—65

— Proviisoritutkinto — Provisorexamen — Master of pharmaceuticals
- - - Farmasentitutkinto — Farmaceutexamen — Bachelor of pharmaceuticals

Apoteksvarufabrikerna och -affärerna. Enligt apoteksvarulagen av år 1935 får apoteksvaror tillverkas fabriksmässigt för försäljning endast med tillstånd av ministeriet för inrikesärendena, förutom när de framställes av apotekare i samband med apoteksrorelse. Antalet apoteksvarufabriker, som äger rätt att tillverka alla slag av apoteksvaror, var vid slutet av år 1965 12. Rättigheter, som endast berör bestämda apoteksvaror, hade beviljats åt 15 fabriker.

Med tillstånd av ministeriet för inrikesärendena och under medicinalstyrelsens uppsikt får apoteksvaruhandel, förutom vid apotek, med vissa begränsningar bedrivas i för ändamålet lämpat förrådsrum, som inte har öppen butik. Apoteksvaruaffärer, som får importera till landet, upplagra och sälja åt enligt apoteksvarulagen förutsatta köpare alla slag av apoteksvaror, fanns vid slutet av år 1967 37. Antalet apoteksvaruaffärer, som äger rätt att till landet införa endast någon bestämd läkemedelsfabriks specialprodukter, var vid samma tidpunkt 21.

Apoteksvarufabrikerna och -affärerna står under medicinalstyrelsens kontinuerliga uppsikt. Medicinalstyrelsen bör, i enlighet med apoteksvaruförordningen, vid behov och minst en gång om året verkställa inspektion av desamma.

Försäljningstillståndssystemet för farmaceutiska specialpreparat. Enligt lagen om ändring av apoteksvarulagen (505/63) får inte farmaceutiska specialpreparat tillverkas eller överlätas för förbrukning utan tillstånd

myydä eikä luovuttaa kulutukseen ilman lääkintöhallituksen lupaa. Lupa myönnetään kullekin farmaseutiselle erikoisvalmisteelle erikseen, ensimmäisellä kerralla enintään vuodeksi. Tämän jälkeen lupa uusitaan aina vuosittain, mikäli luvan haltija ilmoittaa lääkintöhallitukselle ennen kunkin lupavuoden umpeenkulumista pitävänsä mainittua valmistetta edelleen kaupan. Lupa voidaan peruuttaa mikäli luvan myöntämisen edellyttämiä perusteita ei enää ole olemassa.

Mainittu laki tuli voimaan 1. päivänä huhtikuuta 1964. Lain voimaan tullessa kaupan oleville farmaseutisille erikoisvalmisteille oli haettava myyntilupa neljän kuukauden kuluessa mainitusta päivästä lukien, mutta niitä sai edelleen pitää kaupan hakemuksen ratkaisuun asti.

Määräpäivään mennessä lääkintöhallitukseen saapui 5 275 hakemusta, jotka koskivat kaupan olevia farmaseuttisia erikoisvalmisteita. Vuoden 1964 aikana saapui 292 ja vuoden 1965 aikana 459 uutta valmistetta koskevaa hakemusta. Vuonna 1964 lääkintöhallitus myönsi 781 ja seuraavana vuonna 1 979 farmaseuttisen erikoisvalmisteen myyntilupaa. Kertomusvuonna saapui lääkintöhallitukselle 95 ilmoitusta, jotka koskivat farmaseuttisten erikoisvalmisteitten kliinistä kokeilua.

Lääkintöhallituksesta annetun asetuksen muuttamisesta vuonna 1964 annetun asetuksen mukaan lääkintöhallituksessa on lääkeainetoimikunta, joka antaa lääkintöhallitukselle lausuntoja farmaseuttisista erikoisvalmisteista sekä lääkeaineiden vaikutusta koskevista kysymyksistä.

Vuoden 1965 aikana lääkeainetoimikunta on käsitellyt 2 949 farmaseuttisen erikoisvalmisteen lupahakemusta, joista 19 hakemusta on esitetty lääkintöhallitukselle hylättäväksi.

av medicinalstyrelsen. Tillståndet beviljas skilt för varje farmaceutiskt specialpreparat för första gången högst för ett år, varefter tillståndet förnyas årligen, såvida ägaren av tillståndet underrättar medicinalstyrelsen före varje tilländalupet tillståndets, att avsikten är att fortfarande saluhålla nämnda preparat. Tillståndet kan annulleras ifall grunder för tillstånd inte mera finns.

Den sagda lagen trädde i kraft den 1 april 1964. Då lagen trädde i kraft för saluhållna farmaceutiska specialpreparat, måste försäljningstillstånd anhållas inom fyra månader räknat från den nämnda dagen, men de fick saluhållas fortsättningsvis ända tills ansökan blivit avgjord.

Före den föreskrivna dagen anlände till medicinalstyrelsen 5 275 ansökningar beträffande saluhållna farmaceutiska specialpreparat. Under år 1964 emottogs 292 och år 1965 459 ansökningar om nya preparat. Under år 1964 beviljade medicinalstyrelsen försäljningstillstånd för 781 och för följande år 1 979 farmaceutiska specialpreparat. Under berättelseåret fick medicinalstyrelsen 95 meddelanden beträffande kliniska experiment av farmaceutiska specialpreparat.

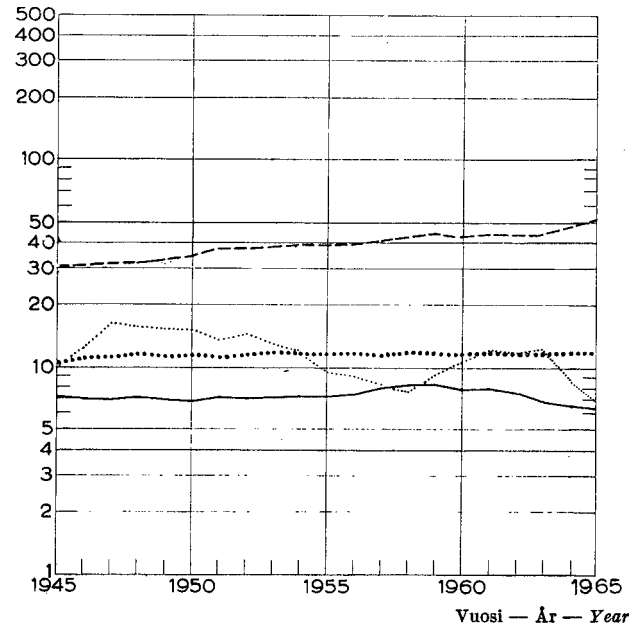
Enligt förordningen av år 1964 om ändring av förordningen angående medicinalstyrelsen, finns i medicinalstyrelsen en läkemedelskommitté, som ger till medicinalstyrelsen utlåtanden om farmaceutiska specialpreparat samt om frågor beträffande läkemedlens inverkan.

Under år 1965 har läkemedelskommittén behandlat 2 949 tillståndsansökningar för farmaceutiska specialpreparat, av vilka 19 har föredragits medicinalstyrelsen för förkastning.

Kuvio 7.3 Apteekkihenkilöstö vuosien 1945—65 lopussa
Fig. 7.3 Apotekspersonal i slutet av åren 1945—65
Fig. 7.3 Pharmacy personnel at the end of the years 1945—65

..... Apteekarit — Apotekare — Pharmacists, proprietors
—— Provisorit — Provisorer — Master of pharmaceuticals
--- Farmaseutit — Farmaceuter — Bachelors of pharmaceuticals
..... Oppilaat — Elever — Apprentices

Lukumäärä vuoden lopun 100 000 asukasta kohti, log.asteikko
Antal per 100 000 invånare i årets slut, log. skala
Number per 100 000 population of the end of year, log. scale

Farmaseuttinen henkilöstö.

Farmaseuttisen henkilöstön koulutus vuosina 1950—65 ilmenee seuraavasta asetelmasta:

Vuosi År Year	Farmasianoppilaiksi hyväksytyjä Godkända som farmacielever <i>Apprentices accepted to pharmacies</i>	Farmaceuttitutkinto Farmaceutexamen <i>Bachelor of pharma- ceutics</i>	Proviisoritutkinto Provisorsexamen <i>Master of pharma- ceutics</i>
1950	300	225	44
1951	300	258	37
1952	392	247	36
1953	150	263	35
1954	175	213	41
1955	250	214	35
1956	200	247	43
1957	225	163	44
1958	240	167	42
1959	230	134	33
1960	255	171	29
1961	250	182	15
1962	280	168	13
1963	300	206	11
1964	250	362	13
1965	300	274	17

Vuoden 1965 aikana hyväksyttiin asetus (464/65), joka mahdollistaa lähivuosina ns. teknisten apteekki-apulaisten kouluttamisen entistä vaativampiin tehtäviin.

Taulusta 7.4 ilmenee toimessa olevan farmaseuttisen henkilöstön jakautuminen toimipaikoittain. Osa proviisoreista toimii sekä apteekeissa että apteekkitavara-tehtaissa tai -kaupoissa. Nämä osapäivätoimiset proviisorit ovat mukana molempien toimipaikkojensa sarakkeissa, mutta eivät yhteensä-sarakkeessa.

Farmaceutisk personal

Följande uppställning uppvisar skolningen av farmaceutisk personal under åren 1950—64:

Under år 1965 godkändes en förordning (464/65), som möjliggör under de närmaste åren utbildningen av de s.k. apoteksbiträdena för mera krävande uppgifter än tidigare.

Ur tabell 7.4 framgår indelningen av den i tjänst varande farmaceutiska personalen enligt arbetsplatsen. En del av provisorerna arbetar både i apotek och apoteksvarufabriker eller -affärer. Dessa deltidsarbetande provisorer ingår i kolumnerna för sina respektive arbetsplatser, men inte i kolumnen »totalantal».

7. Pharmacies

At the end of 1965 552 pharmacies were in operation. All of them, except the only military pharmacy in the country, were privately owned. In addition to those, there were 88 subsidiary pharmacies and 561 medicine supplies. The former are smaller pharmacies with limited rights; they operate in localities where no economic prospects for

a fully licenced pharmacy exist. The latter have the right to keep for sale the most common ready made pharmaceutical preparations.

Selling and other delivering of pharmaceutical preparations for consumption purposes is not allowed without license granted by the National Board of Health.

7.1 Apteekit ja niiden toiminta lääneittäin vuonna 1965
Apotek och deras verksamhet länsvis år 1965
Pharmacies and their services by province in 1965

Lääni Province	Apteek- keja Apotek Pharma- cies	Lääke- varas- toja Läke- medels- förråd Subsidi- ary pharma- cies	Lääke- kaap- peja Medicin- skåp Medicine supplies	Asukkaita apteekkia kohti ¹⁾ Antal invånare per apo- tek ¹⁾ Inhab- itants per phar- macy ¹⁾	Myynti ²⁾ — Försäljning ²⁾ — Sales ²⁾				Lääke- määräyk- siä ³⁾ Receipt ³⁾ Prescrip- tions ³⁾ 1 000 kpl st. pieces	Län
					Ilman liike- vaihto- veroa Utan omsätt- ningsskatt Without sales tax	Asukasta kohti ¹⁾ Per invånare ¹⁾ Per inhab- itant ¹⁾	Liikevaihto- veroineen Med om- sättnings- skatt With sales tax	Asukasta kohti ¹⁾ Per invånare ¹⁾ Per inhab- itant ¹⁾		
1965										1965
Uudenmaan	92	14	26	10 132	59 050.4	63.35	61 546.5	66.03	3 415.7	Nylands
Turun-Porin	93	22	54	7 237	34 252.6	50.89	35 787.0	53.17	2 185.8	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaan	3	1	11	7 124	1 036.0	48.47	1 079.5	50.51	61.1	Åland
Hämeen	75	14	31	8 073	30 962.9	51.14	32 352.1	53.43	2 001.2	Tavastehus
Kymen	41	2	39	8 469	15 801.3	45.50	16 487.7	47.48	1 080.7	Kymmene
Mikkelin	30	2	37	7 686	10 142.7	43.99	10 574.0	45.86	643.3	S:t Michels
Kuopion	35	5	20	7 657	13 350.9	49.82	13 934.6	52.00	928.3	Kuopio
Pohjois-Karjalan	23	1	33	8 645	8 373.8	42.11	8 734.2	43.93	581.8	Norra Karelen
Vaasan	61	6	105	7 342	20 675.4	46.17	21 610.1	48.25	1 321.4	Vasa
Keski-Suomen	30	10	14	8 269	10 223.5	41.21	10 668.3	43.01	611.8	M. Finland
Oulun	45	9	96	9 329	18 733.7	44.62	19 590.0	46.67	1 190.2	Uleåborgs
Lapin	23	2	95	9 535	9 967.5	45.45	10 400.0	47.42	537.8	Lapplands
Yhteensä — Total	551	88	561	8 370	232 570.7	50.43	242 764.0	52.64	14 559.1	Summa
1964	545	88	537	8 404	194 930.9	42.56	201 800.0	44.06	12 694.5	1964
Sotilasapteekki — Military pharmacy	1	—	—	.	644.7	.	644.7	.	26.3	Militärapoteket
Yhteensä — Total	552	88	561	8 355	233 215.4	50.57	243 408.7	52.78	14 585.4	Summa
1964	546	88	537	8 388	195 541.1	42.69	202 410.2	44.19	12 720.1	1964
1963	543	83	529	8 366	173 426.0	38.18	.	.	11 994.1	1963
1962	538	74	507	7 391	166 305.4	36.76	.	.	11 856.4	1962
1961	536	63	493	7 491	153 719.0	34.57	.	.	11 290.2	1961
1960	533	59	482	7 523	135 764.0	30.41	.	.	10 322.3	1960

¹⁾ Keskiikäkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — Mean population, resident.

²⁾ Lukuun sisältyy apteekkien vähittäismyynnin lisäksi myös niiden mahdollisesti harjoittama tukkumyynti sekä lääkevarastojen ja lääkekaappien myynti. Myyntilukuun sisältyy myös eläinlääkintään käytetyt lääkkeet. — I uppgiften ingår utom apotekens minutförsäljning även deras eventuellt utövade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. I försäljningsuppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade medicinerna. — Incl. also the wholesale business of pharmacies and sales of subsidiary pharmacies and medicine supplies. Incl. also drugs for animals.

³⁾ Lukuun sisältyvät myös eläinlääkintään käytetyt lääkemääräykset. — I uppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade recepten. — Incl. also prescriptions for animals.

⁴⁾ Liikevaihtovero 10 193.3. — Omsättningsskatt 10 193.3. — Sales tax 10 193.3. (Tuhansina markkoina. — I tusen mark. — In thousand marks.)

⁵⁾ Lukuun ottamatta Ahvenanmaata. — Exkl. Åland. — Excl. Ahvenanmaa province.

7.2 Farmaseuttinen henkilöstö toimipaikan mukaan vuosien 1955—65 lopussa ¹⁾
Farmaceutisk personal enligt befattning i slutet av åren 1955—65 ¹⁾
Pharmaceutical personnel by posts at the end of the years 1955—65 ¹⁾

Vuosi — År — Year	Apteekien ja lääkevarastojen henkilökunta Apoteks- och läkemedelsförrådens personal Pharmaceutical personnel of pharmacies and subsidiary pharmacies					Apteekkitavaratehtaat Apoteksvarufabriker Pharmaceutical factories				
	Apteek- kareita Apotekare Pharma- cists	Proviiso- reita Provisorer Masters of pharma- ceutics	Niistä Därav Of which	Farma- seutteja Farma- center Bachelors of pharma- ceutics	Niistä Därav Of which	Proviiso- reita Provisorer Masters of pharma- ceutics	Niistä Därav Of which	Farma- seutteja Farma- center Bachelors of pharma- ceutics	Niistä Därav Of which	Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working
1955	484	307	..	1 656	..	16	..	104	..	
1960	509	353	..	1 844	..	28	..	153	..	
1961	522	354	..	1 975	..	33	3	162	—	
1962	521	342	11	1 983	127	31	5	158	1	
1963	522	315	11	2 012	123	32	3	158	1	
1964	523	297	12	2 185	143	41	12	149	—	
1965	543	284	14	2 324	128	40	11	157	—	

¹⁾ Taulu jatkuu sivulla 8. — Tabellen fortsätter på sidan 8. — Table continues on page 8.

7.3 Apteekit ja niiden toiminta keskussairaalaapiireittäin vuonna 1965
Apoteken och deras verksamhet enligt centralsjukhusdistrikten år 1965
Pharmacies and their services by central hospital district in 1965

Keskussairaalaapiiri Centralsjukhusdistrikt Central hospital district	Apteekkeja Apotek Pharmacies	Lääke- varastoja Läkemedels- förråd Subsidiary pharmacies	Lääke- kaappeja Medicinskåp Medicine supplies	Asukkaita apteekkia kohti ¹⁾ Antal invånare per apotek ¹⁾ Inhabitants per pharmacy ¹⁾	Myynti ²⁾ Försäljning ²⁾ Sales ²⁾	
					Ilman liikevaihto- veroa Utan omsätt- ningskatt Without sales tax	Asukasta kohti ¹⁾ Per invånare ¹⁾ Per inhabitant ¹⁾
					1 000 mk	mk
1965						
1 Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	91	14	26	10 060	58 347.9	63.74
2 Turun yliopistollinen — Åbo universitets	56	9	41	7 252	20 243.1	49.85
3 Satakunnan — Satakunta	31	11	9	7 514	12 251.5	52.59
4 Hämeenlinnan — Tavastehus	19	2	4	7 197	7 144.1	52.25
5 Tampereen — Tammerfors	49	11	28	7 929	19 335.5	49.77
6 Lahden — Lahtis	20	3	4	9 009	9 431.8	52.35
7 Kotkan — Kotka	24	—	21	8 061	8 896.6	45.98
8 Etelä-Saimaan — Södra Saimens	13	2	12	10 363	6 139.2	45.57
9 Mikkelin — S:t Michels	16	1	21	7 544	5 186.3	42.96
10 Savonlinnan — Nyslotts	13	1	20	6 603	3 624.8	42.22
11 Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	23	1	34	8 848	8 538.4	41.96
12 Kuopion — Kuopio	35	5	20	7 657	13 351.9	49.82
13 Keski-Suomen — Mellersta Finlands	30	10	14	8 269	10 223.5	41.21
14 Seinäjoen — Seinäjoki	28	3	37	7 385	9 000.6	43.52
15 Vaasan — Vasa	24	2	47	6 832	7 855.2	47.91
16 Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	15	1	34	7 962	5 554.0	46.51
17 Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	28	7	63	9 204	11 385.8	44.18
18 Kainuun — Kainuu	10	2	20	10 897	5 057.9	46.41
19 Kemin — Kemi	10	1	42	8 863	4 402.0	49.67
20 Lapin — Lapplands	13	1	53	10 052	5 565.5	42.59
21 Ahvenanmaan — Ålands	3	1	11	7 124	1 036.0	48.47
Yhteensä — Summa — Total	551	88	561	8 370	232 570.7	50.43
1964	545	88	537	8 404	194 930.9	42.56
Sotilasapteekki — Militärapoteket — <i>Military pharmacy</i> ⁴⁾	1	—	—	.	644.7	.
Yhteensä — Summa — Total	552	88	561	8 355	233 215.4	50.57
1964	546	88	537	8 388	195 541.1	42.69
Helsinki ⁵⁾ — Helsingfors ⁵⁾	51	6	2	9 833	40 594.2	80.95
Turku — Åbo	12	3	3	11 610	9 721.8	69.78
Tampere — Tammerfors	13	3	—	10 819	8 763.0	62.31
Muut kaupungit — Övriga städer — <i>Other towns</i>	113	24	78	8 247	73 389.2	78.75
Kauppalat — Köpingar — <i>Market towns</i>	39	5	18	8 123	17 919.4	56.56
Maalaiskunnat — Landskommuner — <i>Rural communes</i>	323	47	460	7 992	82 183.1	31.84

¹⁾ Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolk-mängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

²⁾ Lukuun sisältyy apteekkien vähittäismyynnin lisäksi niiden mahdollisesti harjoittama tukkumyynti sekä lääkevarastojen ja lääkekaappien utövade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. I försäljningsuppgiften ingår även de för djursjukvården anli-

³⁾ Lukuun sisältyvät myös eläinlääkintään käytetyt määräykset. — I uppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade recepten. — *Incl.*

⁴⁾ Helsingissä. — I Helsingfors. — *In Helsinki.*

⁵⁾ Sotilasapteekkia lukuun ottamatta. — Exkl. militärapotek. — *Excl. military pharmacy.*

⁶⁾ Liikevaihtovero 10 193.3. — Omsättningskatt 10 193.3. — *Sales tax 10 193.3.* (Tuhansina markkoina. — I tusen mark. — *In thousand marks*)

		Lääkemääräyksiä *) Receipt *) Prescriptions *)				Laboratoriopäiväkirjojen mukaan on apteekissa valmistettu — Enligt laboratoriejournalerna har i apoteken berettis — Production in pharmacies according to laboratory journals					Piiriin n:o — Distriktnr. — District no
Liikevaihtoveroineen Med omsättningskatt With sales tax	Asukasta kohti *) Per invånare *) Per inhabitant *)	Luku Antal Number	Niistä — Därav — Of which		1 000 asukasta kohti *) Per 1 000 invånare *) Per 1 000 inhabitants *)	Annos- jauheita Avdelade pulver Dose pulvers	Miks- tuuroita Mixturer Mixtures	Liniment- teja Liniment Liniments	Salvoja Salvor Ointments		
			1 000 kpl st. pieces	Erikois- valmisteita Special- preparat Special preparations						Eläimille För djur For animals	
1 000 mk	mk		%	%							
60 812.6	66.43	3 367.4	92.5	1.0	3 679	17 905.2	60 190.1	1 633.7	4 823.8	1	
21 143.1	52.07	1 278.7	89.1	3.5	3 149	16 393.7	24 296.4	804.8	3 772.4	2	
12 812.8	55.00	787.5	87.9	3.4	3 381	8 680.0	14 563.1	1 594.8	1 451.0	3	
7 461.0	54.56	476.4	87.2	5.0	3 484	3 612.2	16 098.5	396.6	2 248.4	4	
20 208.6	52.02	1 265.5	88.6	4.0	3 257	6 559.8	24 608.0	1 103.7	2 449.7	5	
9 847.6	54.65	569.6	90.2	4.2	3 161	4 002.6	10 439.7	1 118.9	1 006.6	6	
9 283.4	47.98	603.5	92.3	2.8	3 119	2 697.0	8 113.8	289.8	836.9	7	
6 405.0	47.54	415.0	91.6	3.3	3 081	1 706.7	8 253.1	192.7	868.4	8	
5 404.5	44.77	351.9	87.7	6.2	2 915	1 189.3	9 807.9	433.7	727.2	9	
3 778.6	44.01	227.5	89.2	7.0	2 650	880.9	4 302.7	302.4	556.4	10	
8 905.7	43.76	593.7	88.8	6.9	2 918	2 610.8	12 544.0	596.9	1 413.4	11	
13 934.6	52.00	928.3	88.8	5.2	3 464	5 305.2	13 654.1	719.4	1 134.4	12	
10 668.3	43.01	611.8	88.4	5.5	2 466	3 106.0	15 483.3	1 769.8	1 336.5	13	
9 411.1	45.51	586.2	83.9	9.3	2 835	5 801.9	12 173.7	960.4	1 689.2	14	
8 200.0	50.01	496.3	90.5	4.4	3 027	5 374.7	11 976.8	620.1	829.2	15	
5 802.5	48.59	376.0	84.1	6.2	3 148	4 424.3	11 427.3	539.6	1 390.6	16	
11 919.6	46.25	717.9	88.9	3.5	2 786	6 938.4	15 846.8	1 668.6	848.1	17	
5 285.6	48.50	307.1	88.1	4.0	2 818	3 618.2	14 545.5	451.7	460.3	18	
4 590.7	51.80	252.6	88.1	2.5	2 850	1 419.3	6 734.8	379.6	291.2	19	
5 809.2	44.45	285.1	93.9	2.0	2 182	1 386.9	5 208.5	583.3	343.0	20	
1 079.5	50.51	61.1	90.9	4.2	2 859	547.2	3 662.5	22.6	273.6	21	
⁶⁾ 242 764.0	52.64	14 559.1	89.6	3.8	3 157	104 160.3	303 930.6	16 183.1	28 750.3		
201 800.0	44.06	12 694.5	87.5	3.9	2 772	92 833.9	264 938.8	20 643.7	27 789.7		
644.7	.	26.3	72.5	2.2	.	—	8 420.0	36.0	240.0		
⁶⁾ 243 408.7	52.78	14 585.4	89.6	3.7	3 163	104 160.3	312 350.6	16 219.1	28 990.3		
202 410.2	44.19	12 720.1	87.4	3.9	2 777	92 833.9	270 788.8	20 644.7	28 220.7		
42 296.5	84.34	2 217.4	93.1	0.2	4 422	11 150.9	41 690.0	1 163.2	3 558.0		
10 156.5	72.90	573.1	88.4	0.7	4 113	10 095.9	11 038.4	249.8	878.7		
9 173.3	65.22	533.1	90.0	1.1	3 790	2 705.1	12 142.2	319.2	711.0		
76 608.3	82.20	4 433.8	90.8	2.3	4 758	32 221.8	100 656.5	4 796.9	6 814.2		
18 701.2	59.03	1 149.3	91.2	2.4	3 628	6 327.2	19 948.9	959.7	1 547.5		
85 828.2	33.25	5 652.4	87.1	7.1	2 190	41 659.4	118 454.6	8 694.3	15 240.9		

myynti. Myyntilukuun sisältyy myös eläinlääkintään käytetyt lääkkeet. — I uppgiften ingår utom apotekens minutförsäljning även deras eventuellt tade mediciner. — Incl. also the wholesale business of pharmacies and subsidiary pharmacies and medicine supplies. Incl. also drugs for animals. also prescriptions for animals.

7.4 Apteekkien ja lääkevarastojen henkilöstö keskussairaala-alueilla vuoden 1965 lopussa
Apotekens och läkemedelsförrådens personal enligt centralsjukhusdistriktet i slutet av år 1965
Pharmaceutical personnel of pharmacies and subsidiary pharmacies by central hospital district at the end of the year 1965

Keskussairaala-alue Centralsjukhusdistrikt Central hospital district	Apteek- keja Apotek Phar- macies	Lääke- varastoja Läke- medels- förråd Subsidiary pharmacies	Henkilöstö Personal Personnel			
			Apteekka- reita Apotekare Pharmacists	Proviisoreita Provisorer Masters of pharmaceutics	Farmaseutteja Farmaceuter Bachelors of pharmaceutics	Oppilaita Elever Apprentices
1965						
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	91	14	92	93	625	97
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	56	9	54	20	222	31
Satakunnan — Satakunta	31	11	31	14	130	11
Hämeenlinnan — Tavastehus	19	2	19	10	76	17
Tampereen — Tammerfors	49	11	49	24	199	19
Lahden — Lahtis	20	3	20	10	94	8
Kotkan — Kotka	24	—	24	7	88	12
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	13	2	13	5	64	10
Mikkelin — S:t Michels	16	1	15	2	48	5
Savonlinnan — Nyslotts	13	1	13	3	35	3
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	23	1	24	11	69	8
Kuopion — Kuopio	35	5	32	19	126	16
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	30	10	30	12	108	3
Seinäjoen — Seinäjoki	28	3	27	8	81	16
Vaasan — Vasa	24	2	22	6	79	13
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Öster- bottens	15	1	15	4	53	11
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs uni- versitets	28	7	26	14	97	13
Kainuun — Kainuu	10	2	10	7	41	8
Kemin — Kemi	10	1	11	4	39	3
Lapin — Lapplands	13	1	13	7	34	—
Ahvenanmaan — Ålands	3	1	3	1	10	2
Yhteensä — Summa — Total	551	88	543	281	2 318	306
1964	546	88	523	297	2 185	381
Sotilasapteekki — Militärapoteket — Military pharmacy	1	—	—	3	6	—
Yhteensä — Summa — Total	552	88	543	284	2 324	306
1964	546	88	523	297	2 185	381
1963	543	83	522	315	2 012	544
1962	538	74	521	342	1 983	524
1961	536	63	522	354	1 975	533
1960	533	59	509	353	1 844	483

7.2 (Jatk. sivulta 5 — Forts. från sidan 5 — Cont. from page 5)

Apteekkitavarakaupat Apoteksvaruhandel Wholesalers of pharmaceutical products				Sairaaloitten apteekki- tavarain keskusvarasto Sjukhusens central- lager för apoteksvaror Pharmaceutical depots at hospitals		Muissa tehtävissä I andra uppgifter In other business		Yhteensä Summa			
Proviisoreita Provisorer Masters of pharmaceutics	Niistä Därav Of which	Farmaseutteja Farmaceuter Bachelors of pharmaceutics	Niistä Därav Of which	Proviisoreita Provisorer Masters of pharmaceutics	Farmaseutteja Farmaceuter Bachelors of pharmaceutics	Proviisoreita Provisorer Masters of pharmaceutics	Farmaseutteja Farmaceuter Bachelors of pharmaceutics	Apteekka- reita Apotekare Pharmacists	Proviisoreita ¹⁾ Provisorer ¹⁾ Masters of pharmaceutics ¹⁾	Farmaseutteja Farmaceuter Bachelors of pharmaceutics	Niistä Därav Of which
	Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working		Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working								
29	..	120	19	..	484	371	1 880	..
52	..	198	..	4	48	22	..	509	455	2 243	..
71	23	270	—	4	60	25	..	522	460	2 467	..
72	22	325	—	4	72	28	..	521	435	2 538	128
77	21	323	6	4	84	31	..	522	424	2 577	130
80	17	345	6	3	93	29	..	523	409	2 772	149
77	16	364	7	4	105	40	..	543	404	2 950	135

¹⁾ Osapäivätoimisia lukuunottamatta. — Utan deltidsanställda. — Part-time working excepted.

Virkalähetys
Lääkintöhallitus